

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Idy Hanzelovej, v právnej veci navrhovateľa: **S. K. F.**, štátneho príslušníka Číny, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková 6, Bratislava, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu ČAS: MU 2471/PO-Ž-2007 zo dňa 22. februára 2008, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Saz 30/2008-32 zo dňa 11. marca 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Saz 30/2008-32 zo dňa 11. marca 2009 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu ČAS: MU-2471/PO-Ž-2007 zo dňa 22. februára 2008 . Týmto rozhodnutím odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky, neposkytol mu doplnkovú ochranu a rozhodol, že v prípade navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Číny podľa § 58 ods. 1, 2 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Krajský súd sa stotožnil s názorom odporcu, že v prípade

navrhovateľa nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo zákona o azyle a Konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov.

Krajský súd sa tiež stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Krajský súd nepriznal navrhovateľovi právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu navrhovateľ podal odvolanie a žiadal zrušiť rozsudok krajského súdu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal vážnosť politickej situácie v Číne a vyslovil obavy z prenasledovania v prípade návratu do Číny.

Uviedol, že súd nevenoval náležitú pozornosť výroku o administratívnom vyhostení do štátu, kde by bola ohrozená jeho bezpečnosť.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nepožiadaval o udelenie azylu po príchode na územie Slovenskej republiky, ale počas nelegálneho pobytu na slovenskom území. V administratívnom konaní nebolo preukázané, že by bol navrhovateľ v krajine pôvodu v Číne prenasledovaný. Obava navrhovateľa, že bude prenasledovaný po návrate do krajiny pôvodu je tiež neopodstatnená, nakoľko Slovenská republika neinformuje domovský štát, že jej občan požiadaval o azyl.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 04.08.2009 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 8 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý má v štáte, ktorého je štátnym občanom, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý je v štáte, ktorého má štátne občianstvo, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (ods. 2).

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účely zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a/ manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b/ slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písm. a/ do 18 rokov ich veku alebo
- c/ rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v ods. 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v ods. 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (§ 4).

Podľa ustanovenia § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo zamietne žiadosť ako zjavne neopodstatnenú, neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, vo výroku rozhodnutia uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

Podľa ustanovenia § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa ustanovenia § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 2 písm. f/ zákona o azyle je vážnym bezpráviom

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie,
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

§ 13b zákona o azyle rieši otázku poskytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny.

Podľa ustanovenia § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcim trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku.

Zo spisu odvolací súd zistil nasledovné:

Navrhovateľ odišiel z Číny v roku 2003 letecky a na Slovensku sa až do podania žiadosti o azyl zdržiaval nelegálne. Dňa 26.11.2007 požiadal o azyl z dôvodu, že Čína nie je demokratický štát a z dôvodu, že na Slovensku chcel ostať a pracovať. Počas pohovoru u odporcu o. i. uviedol, že nebol členom žiadnej politickej strany, či hnutia, že nebol nikdy trestne stíhaný a že hlavným dôvodom jeho odchodu z Číny bolo to, že tam nechcel žiť, nemal to tam rád, pretože v Číne je korupcia a nedodržiavajú sa tam ľudské práva. Tiež preto, lebo tam nemohol hrať hazardné hry. Žiadne problémy však v Číne nemal. V spise sa nachádzajú relevantné správy o krajine pôvodu navrhovateľa.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je

aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu v prípade navrhovateľa neboli zistené dôvody na udelenie azylu v zmysle zákona o azyle.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané, či inak nežiadúce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase, než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelení, či neudelení doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a nereálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd uvádza, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Číny podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu, a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé podľa názoru odvolacieho súdu spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona je treba považovať za zákonné. Preto Najvyšší súd

Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom nepriznal právo na ich náhradu (navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný a odporca na náhradu trov konania nemá podľa zákona nárok).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 4. augusta 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová